

ASIA

Päätös Puolustuskiinteistöjen ympäristönsuojelulain 39 §:n mukaisesta hake-
muksesta, joka koskee maankaatopaikkatoimintaa sekä ympäristönsuojelulain
199 §:n mukaista lupaa toiminnan aloittamiseen muutoksenhausta huolimatta.
Rovaselän läjitysalue 3, Kemijärvi.

LUVAN HAKIJA

Hakija:	Puolustuskiinteistöt
Osoite:	PL 1, 49401 Hamina
Puhelinnumero:	0294 830 000
Sähköposti:	kirjaamo@puolustuskiinteistot.fi
Liike- ja yhteisötunnus:	3169414-8
Yhteyshenkilö:	Sami Sääksjärvi
Toimipaikka:	Viestikatu 1, 90130 Oulu
Sähköposti:	etunimi.sukunimi@puolustuskiinteistot.fi
Puhelinnumero:	0294 831 408

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Kunta:	Kemijärvi
Maanomistaja:	Suomen valtio, Metsähallitus
Kiinteistö:	320-893-10-1
Alue, jota päätös koskee:	Rovaselän läjitysalue 3
Tilan nimi:	KEMIJÄRVEN VALTIONMAA I
Laitoksen yhteyshenkilö:	Janne Pakarinen
Toimipaikka:	PL 1, 49401 Hamina
Puhelinnumero:	0294 830 000
Sähköposti:	kirjaamo@puolustuskiinteistot.fi

Puolustuskiinteistöt hakee ympäristölupaa maankaatopaikkatoimintaan pilaan-
tumattomille maa-aineksille Rovaselän läjitysalueelle 3 Kemijärvelle kiinteistölle
320-893-10-1 KEMIJÄRVEN VALTIONMAA I. Lupaa haetaan toistaiseksi voi-
massa olevana. Lisäksi haetaan ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaista lupaa
toiminnan aloittamiseen muutoksenhausta huolimatta.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n ja liitteen 1 taulukon 2 kohdan 13 f mukaisesti ympäristölupa tarvitaan toiminnolle (m)uu kuin taulukon 2 kohdissa 13 a, b ja e tarkoitettu jätelain soveltamisalaan kuuluvan jätteen käsittely, joka on ammattimaista tai laitosmaista.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 2 §:n 2 momentin 12 a, 12 b ja 12 f kohtien mukaan lupaviranomainen on kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, jona toimii Kemijärven ympäristöterveyslautakunta.

ASIAN VIREILLETULO

Hakemus on tullut vireille 1.10.2024 (605/11.01.00/2024). Hakemusta on täydennetty 29.11.2024, 16.4.2025 ja 28.4.2025.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA SOPIMUKSET

Hakija on tehnyt määräaikaisen vuokrasopimuksen alueesta Metsähallituksen kanssa ajalle 7.11.2024 - 31.12.2034.

HAKEMUS (HAKIJAN ILMOITUKSEN MUKAAN)

TIEDOT TOIMINNAN SIJAINNIN, YMPÄRISTÖOLOSUHTEISTA, YMPÄRISTÖN LAADUSTA JA ASUTUKSESTA SEKÄ SELVITYS ALUEEN KAAVOITUKSESTA

Suunniteltu pilaantumattomien ylijäämämaiden maankaatopaikka sijaitsee Rovajärven harjoitusalueella. Alueella ei ole asutusta. Lähimmät asuinkäytössä olevat rakennukset sijaitsevat noin 2 km kohteesta kaakkoon Rovaniementien varrella.

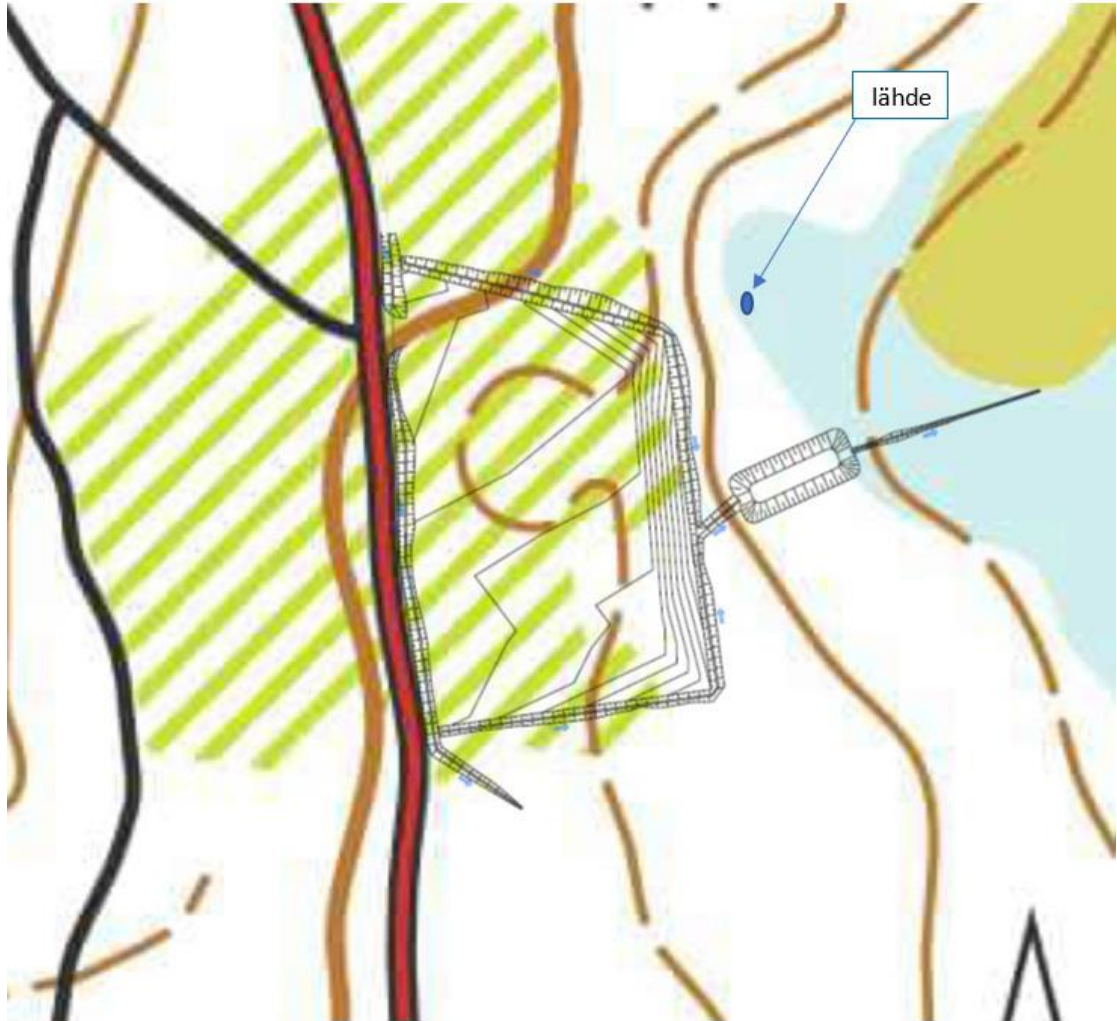
Maakuntakaavassa kohde on merkinnällä EAH (ampuma- ja harjoitusalue).

Kohde ei sijaitse pohjavesialueella. Lähimmät pohjavesialueet (Rättiharju 12320141, luokka 2 ja Hyypiönkukkurin Häntämaa 12320173, luokka 2) sijaitsevat noin 6,5 - 7 kilometrin päässä pohjoisessa/kaakossa. Maankaatopaikan alueen pohjamaa on moreenia.

Asiakohtaa on täydennetty 29.11.2024 seuraavasti:

Läjitysalue 3 sijaitsee Rovaselän kaakkoispuolella välittömästi tieuran vieressä (kuva 3). Tieuran varressa on nykyisellään kuivatusojat tai luiskat. Läjitysalueen

itäpuolella on maastokäynnillä havaittu mahdollinen lähde noin 30 metrin päässä suunnitellun läjitysalueen koilliskulmasta. Lähin vesistö pintavesien virtaussuunnassa on alueesta etelään sijaitseva Martinjärvi, johon on etäisyyttä selkeytysalueen suunnitellusta paikasta noin 4 kilometriä. Alue on nykyisin luonnontilainen ja pohjamaa moreenia. Rakennettavasta selkeytsaltaasta vedet johdetaan suolle imetykseen, josta vedet edelleen kulkevat luonnontilaista Rät-tiojaa pitkin Martinjärveen.

Kuva 3. Läjitysalue 3 sijainti (kuva muokattu suunnitelmakartasta 6.9.2024, Afry)

TOIMINTA

Toiminnan yleiskuvaus

Kohdekiinteistöllä sijaitsevalta alueelta kantoja, pilaantumattomia pintamaita ja tiivistämiskelpoisia maita on suunniteltu sijoitettavaksi rakennettavalle maankaatopaikalle. Maankaatopaikka rakennetaan luonnontilaiselle alueelle sen jälkeen, kun alueelta on poistettu puusto ja kannot. Kantojen läjittäminen alueelle on mahdollista väliaikaista.

Maankaatopaikan suunniteltu lopputilavuus on 9 300 m³ ja läjityksen enimmäiskorkeus 3,9 m. Valmiin maankaatopaikan pinta-ala on noin 0,8 hehtaaria. Maankaatopaikalle sijoitettava massamäärä on enintään 7 000 t/vuosi.

Maankaatopaikan valmistuttua sen pinnan annetaan kasvittua luontaisesti. Pintavedet johdetaan maankaatopaikalta sen ympärille rakennettaviin ojiin ja edelleen rakennettavan laskeutusaltaan kautta ympäröivään maastoon. Suunniteltu toiminta ilmenee tarkemmin karttaliitteestä 28.2.

Asiakohtaa on täydennetty 29.11.2024 seuraavasti:

Alue on Puolustusvoimien ampuma- ja harjoitusaluetta, jossa asiattomien liikkuminen on kielletty. Aluetta valvoo puolustusvoimat. Läjitysalueille pääsy estetään aluekohtaisesti tarvittaessa erikseen esimerkiksi aitaamalla tarpeen mukaan. Suunniteltujen maankaatopaikkojen alueet ovat tällä hetkellä luonnontilaisia eikä niillä ole toimintaa tai käyttöä.

Asiakohtaa on täydennetty 28.4.2025 seuraavasti:

Tiivistelmä täydennyksestä: Kannot ja risut toimitetaan hyödynnettäväksi. Kantoja ja risuja varastoidaan vain läjitysalueella 3, sen jälkeen, kun maa-ainekset on sinne ajettu. Kantoja ja risuja välivarastoidaan maksimissaan 2 v 6 kk, jonka aikana niille etsitään toimituspaikka eli hyödyntämispaikka. Välivarastointi on välttämätöntä kantojen kuivumisen takia ja jotta ehditään selvittää hyödyntämispaikka. Urakoitsijaa ohjeistetaan kasaamaan kannot esim. näiden tai vastaavien suositusten mukaisesti: <https://metsanhoidonsuositukset.fi/fi/toimenpiteet/kantojen-korjuu-uudistushakkuualoilta/toteutus#section-192>

Toiminnan aloittamisajankohta

Heti. Puolustusvoimien kiireellisten rakennushankkeiden johdosta ylijäämämaiden läjityspaikkoja tarvitaan mahdollisimman pikaisesti. Vakuutta ei esitetä, koska YSL 199 §:n mukaisesti vaatimus vakuuden asettamisesta ei koske valtiota tai sen laitosta eikä kuntaa tai kuntayhtymää. Puolustuskiinteistöt liikelaitos on valtion laitos.

Tuotanto ja raaka-aineet

Ei tuotantoa.

Asiakohtaa on täydennetty 29.11.2024 seuraavasti:

Läjitys toteutetaan normaaleilla urakoitsijan käytössä olevilla maansiirto- ja työ-koneilla.

Asiakohtaa on täydennetty 16.4.2025 seuraavasti:

Koko toiminta sijaitsee Rovajärven ampuma- ja harjoitusalueella. Toiminta-aika on päivittäinen noin klo 7.00 – 19.00 ja viikoittain ma-pe. Toiminta-ajoissa voi olla päivittäistä ja viikoittaista vaihtelua urakoitsijoiden työskentelyaikojen

vaihteluista johtuen. Myös Puolustusvoimien harjoitustoiminnasta ja urakoitsijoiden lomista johtuen toiminta-ajoissa voi olla vaihtelua ja katkoja. Tämän hetken suunnitelman mukaan kaikki läjitettävät maa-ainekset ajetaan kesän 2025 aikana.

Energian käyttö

Maa-ainesten tavanomaisen kaivu- ja kuljetuskaluston polttoaineen kulutus.

Veden hankinta ja viemäröinti

Ei vedenhankintaa eikä viemäröintiä.

Arvio toimintaan liittyvistä ympäristöriskeistä, onnettomuuksien estämiseksi suunnitelluista toimista sekä toimista häiriötilanteissa

Toiminnan ympäristöriskit ovat vähäisiä. Maankaatopaikan pintavedet johdetaan maastoon laskeutusaltaan kautta, joten kiintoaineen kulkeutumisriski arvioidaan vähäiseksi rakentamisenkin aikana.

Maankaatopaikalle läjitettävät massat ovat pilaantumattomia, joten haitta-ainesten kulkeutumisriskiä ei ole.

Asiakohtaa on täydennetty 29.11.2024 seuraavasti:

Läjitys toteutetaan normaaleilla urakoitsijan käytössä olevilla maansiirto- ja työkoneilla. Mahdollisiin vuototilanteisiin on urakoitsijan varauduttava omalla öljyntorjuntakalustolla. Jos vuotoja tapahtuu, niiden leviäminen estetään ja aloitetaan viipymättä torjunta- ja kunnostustyöt urakoitsijan toimesta. Urakoitsija ilmoittaa onnettomuuksista ja vuototilanteista Puolustuskiinteistöille, Puolustusvoimille ja tarvittaville viranomaisille, kuten hätäkeskukselle, kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja ELY-keskukselle. Puolustuskiinteistöillä on oma ympäristövahinko-ohje, jota voidaan soveltaa myös urakoitsijalla tapahtuneissa vahinkotilanteissa. Ohjeessa on käsitelty mm. vahingon ilmoittaminen, tilanteen arviointi, toimenpiteet vahingon tapahduttua sekä käytännön ohjeita eri tilanteisiin.

Alue on Puolustusvoimien ampuma- ja harjoitusaluetta, jossa asiattomien liikkuminen on kielletty. Aluetta valvoo puolustusvoimat. Läjitysalueille pääsy estetään aluekohtaisesti tarvittaessa erikseen esimerkiksi aitaamalla tarpeen mukaan. Suunniteltujen maankaatopaikkojen alueet ovat tällä hetkellä luonnontilaisia eikä niillä ole toimintaa tai käyttöä.

Liikenne ja liikennejärjestelyt

Toimintaan ei liity liikennöintiä yleisillä teillä.

YMPÄRISTÖKUORMITUS JA VAIKUTUKSET YMPÄRISTÖÖN

Päästöt vesistöön ja viemäriin sekä tiedot päästöjen vähentämisestä

Suunnitelman mukaan rakennetusta maankaatopaikasta ei aiheudu päästöjä vesistöön. Pintavedet puretaan maastoon laskeutusaltaan kautta, joten mahdolliset kiintoainepäästöt ovat vähäisiä. Toiminnasta ei aiheudu päästöjä viemäriin.

Päästöt ilmaan ja ilmapäästöjen vähentäminen

Maan ajo saattaa aiheuttaa kuivana aikana paikallista pölyämistä.

Asiakohtaa on täydennetty 29.11.2024 seuraavasti:

Läjitysalueet ja käytettävät tiestöt sijaitsevat puolustusvoimien Rovajärven ampuma- ja harjoitusalueella, jossa ei ole erityisesti pölylle herkkiä kohteita tai toimintoja. Mikäli toiminnasta havaitaan aiheutuvan häiritsevää pölyämistä, voidaan tiestöä kastella.

Päästöt maaperään ja pohjaveteen

Toiminnasta ei aiheudu päästöjä maaperään tai pohjaveteen.

Asiakohtaa on täydennetty vastineessa 19.3.2025 seuraavasti:

Läjitysalueet eivät sijaitse pohjavesialueella eikä niille tuoda muita maa-aineksia kuin lähialueelta poistettavia pinta- ja ylijäämämaita, joiden laatu ei poikkea merkittävästi läjitysalueiden nykyisestä maaperälajeista.

Melupäästöt ja tärinä

Tavanomainen kaivu- ja kuljetuskaluston toiminnasta ja liikennöinnistä aiheutuva melu ja tärinä.

Syntyvät jätteet ja niiden ominaisuudet, määrät, varastointi sekä edelleen toimittaminen

Toiminnassa ei muodostu jätteitä.

Esitys vakuudeksi

Vakuus on esitetty vastineessa 19.3.2025 seuraavasti:

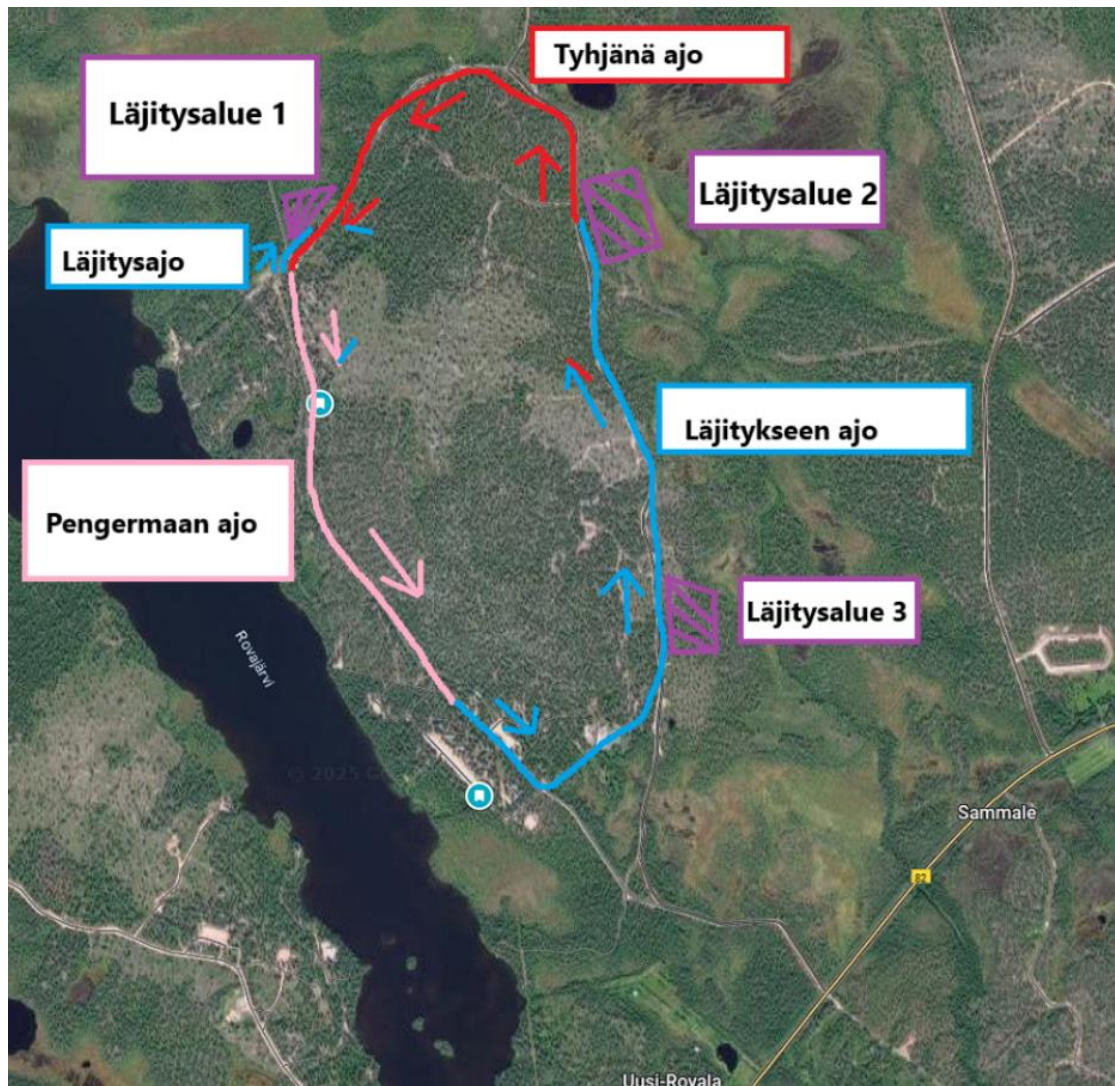
Puolustuskiinteistöt esittää, että se asettaa ympäristöluvassa osoitetun valvontaviranomaisen eduksi vakuuden summaltaan yhteensä 15 000 euroa, tai 5 000 euroa jokaista aiottua maankaato-paikka kohden. Puolustuskiinteistöt on arvioinut, että YSL 60 §:n tarkoittaman vakuuden määräksi 5 000 euroa jokaista aiottua maankaatopaikkaa kohden olisi riittävä kattamaan YSL 59 §:ssä tarkoitettuja toimia, huomioiden toiminnan laajuus, luonne ja toimintaa varten annetut määräykset sekä myös maisemoinnista ja vesistön tarkkailusta mahdollisesti

aiheutuvat kustannukset. Lisäksi Puolustuskiinteistöt esittää, että viranomainen hyväksyy pankkivakuuden, joka on voimassa joko kahden (2) tai viiden (5) vuoden ajan. Puolustuskiinteistöt on arvioinut, että kaikki luvan ja määräysten edellyttämät toimenpiteet on tehty ja lopputarkastettu kahden vuoden kuluessa.

PARAS KÄYTTÖKELPOINEN TEKNIikka (BAT) JA YMPÄRISTÖN KAN- NALTA PARAS KÄYTÄNTÖ (BEP)

Asiakohtaa on täydennetty 16.4.2025 seuraavasti:

Toiminnasta ei ole olemassa BAT-asiakirjaa tai ohjeistuksia. BAT:n ja parhaan käytännön soveltamisen katsotaan tässä tapauksessa tarkoittavan mahdollisimman lyhyitä kuljetusmatkoja. Läjitysmaat sijoittuvat lähelle maa-ainesten syntypaikkaa enintään muutaman kilometrin etäisyydellä, joka vähentää kuljetustarvetta. Kuljetukset tapahtuvat vain Rovajärven ampuma- ja harjoitusalueen sisäisillä teillä kuvan 1 mukaisesti.

Kuva 1. Maa-ainesten kuljetusten ajoreitit

Hankkeen suunnitteluvaiheessa on todettu, että kaikki maa-ainekset eivät sovellu rakentamiseen niiden ominaisuuksien johdosta. Rakentamiskelvottomat pintamaat on poistettava rakentamisalueilta eikä niille ole löydetty hyötykäyttöä. Mahdollisia muita vastaanottoaikoja ei ollut tai ne olisivat olleet hyvin kaukana, jolloin kuljettaminen niille ei olisi ollut kestävä ja energiatehokasta.

Maisemointi toteutetaan tarvittaessa maanomistajan (Metsähallitus) ohjeiden ja käyttöoikeussopimuksen mukaisesti.

VAIKUTUKSET YMPÄRISTÖÖN

Vaikutukset yleiseen viihtyisyyteen ja ihmisten terveyteen

Toiminnalla ei ole vaikutusta yleiseen viihtyisyyteen tai ihmisten terveyteen.

Vaikutukset luontoon ja luonnonsuojeluarvoihin sekä rakennettuun ympäristöön

Asiakohtaa on täydennetty 16.4.2025 seuraavasti:

Lähialueella ei ole tiedossa olevia luonnonsuojelullisia tai arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita (16.4.2025, Paikkatietoikkuna ja Lajitietokeskus). Alueilla ei ole merkittävästi puustoa, vaan vähäistä aluskasvillisuutta. Läjitysalueet ovat pieniä eikä niiden metsänpohjan hävittämisellä tai puiden poistamisella ole luontoon merkittävää vaikutusta. Toiminta on myös lyhytaikaista, joten vaikutukset luontoon ei arvioida olevan pysyviä tai pitkäaikaisia. Läjitysalueiden lähiympäristö on laajasti luonnontilaista metsämaata, joten luonnonolosuhteille ei kokonaisuutena arvioida tapahtuvan olennaisia muutoksia. Lisäksi läjitysalueet ovat toiminnan päätyttyä mahdollisuus antaa kasvaa luonnollisesti tai metsittää. Metsähallituksen kanssa tehdyn käyttöoikeussopimuksen mukaisesti puusto kuuluu Metsähallitukselle ja poistettavasta puustosta on sovittu erikseen Metsähallituksen Metsätalous Oy:n kanssa.

Lähialueella ei ole rakennettua ympäristöä, joten niihin ei voi kohdistua vaikutuksia.

Vaikutukset vesistöön ja sen käyttöön

Toiminnalla ei ole vaikutusta vesistöön tai sen käyttöön.

Ilmaan johtuvien päästöjen vaikutukset

Maanajon aikaisen mahdollisen pölyhaitan vaikutukset ovat merkityksettömiä.

Asiakohtaa on täydennetty 29.11.2024 seuraavasti:

Läjitysalueet ja käytettävät tiestöt sijaitsevat puolustusvoimien Rovajärven ampuma- ja harjoitusalueella, jossa ei ole erityisesti pölylle herkkiä kohteita tai

toimintoja. Mikäli toiminnasta havaitaan aiheutuvan häiritsevää pölyämistä, voidaan tiestöä kastella.

Vaikutukset maaperään ja pohjaveteen

Toiminnalla ei ole vaikutusta maaperään tai pohjaveteen.

Asiakohtaa on täydennetty vastineessa 19.3.2025 seuraavasti:

Läjitysalueet eivät sijaitse pohjavesialueella eikä niille tuoda muita maa-aineksia kuin lähialueelta poistettavia pinta- ja ylijäämämaita, joiden laatu ei poikkea merkittävästi läjitysalueiden nykyisestä maaperälajeista.

Melun ja värinän vaikutukset

Vaikutus rajoittuu maa-ainesten kaivuun, kuljetuksiin ja läjityksiin. Normaali työ-koneiden aiheuttava melu.

Ympäristövaikutusten arviointi

Toiminnassa ei ole suoritettu YVA-lain mukaista ympäristövaikutusten arviointia.

TARKKAILU JA RAPORTOINTI

Käyttötarkkailu

Asiakohtaa on täydennetty täydennyksessä 29.11.2024 seuraavasti:

Puolustuskiinteistöt tulee velvoittamaan urakoitsijaa seuraamaan läjitysalueille vietävien maa-ainesten määriä ja alueiden korkoja sekä raportoimaan tilanteesta säännöllisesti Puolustuskiinteistöille. Puolustuskiinteistöt seuraa toimintaa ja raportoi tarvittaessa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle toiminnasta. Urakoitsijan vastuulla on toteuttaa maankaatopaikat ympäristöluvan määräysten mukaisesti ja urakoitsija vastaa myös toiminnan turvallisuudesta.

Asiakohtaa on täydennetty vastineessa 19.03.2025 seuraavasti:

Puolustuskiinteistöt edellyttää läjityksen toteuttavalta urakoitsijalta maa-ainesten laadun seuranta. Maa-ainekset tulevat alueilta, joiden aikaisemmista toiminnoista on olemassa hyvä historiatieto, koska ne ovat olleet vain puolustusvoimien käytössä kymmeniä vuosia. Alueet ovat luonnontilaisia ja maat ovat puhtaita pintamaita. Mikäli on epäily tai mahdollisuus pilaantumista, ei maa-aineksia viedä läjitettäväksi tai ne tutkitaan ennen läjitystä ja sijoituspaikka ratkaistaan tulosten perusteella.

Puolustuskiinteistöt toteaa vastineena, että tarkkailusuunnitelmaa ei ole esitetty hakemuksessa, koska toiminnan ei arvioida aiheuttavan päästöjä. ELY-keskuksen lausuntoon perustuen laskeutusaltailta lähtevän veden laatua voidaan

seurata esim. vuosittain otettavilla näytteillä ja analysoida ELY-keskuksen esittämät parametrit.

Päästötarkkailu

Päästötarkkailua on ehdotettu vastineessa 19.03.2025 seuraavasti:

Puolustuskiinteistöt toteaa vastineena, että tarkkailusuunnitelmaa ei ole esitetty hakemuksessa, koska toiminnan ei arvioida aiheuttavan päästöjä. ELY-keskuksen lausuntoon perustuen laskeutusaltailta lähtevän veden laatua voidaan seurata esim. vuosittain otettavilla näytteillä ja analysoida ELY-keskuksen esittämät parametrit.

Vaikutustarkkailu

Toiminnan ei arvioida aiheuttavan päästöjä, vaikutusten tarkkailutarvetta ei arvioida olevan.

Asiakohtaa on täydennetty vastineessa 19.3.2025 seuraavasti:

Pohjavesiputkia ei esitetä asennettavaksi, koska pohjaveden muodostuminen läjitysalueilla on epätodennäköistä. Läjitysalueet eivät sijaitse pohjavesialueella eikä niille tuoda muita maa-aineksia kuin lähialueelta poistettavia pinta- ja ylijäämämaita, joiden laatu ei poikkea merkittävästi läjitysalueiden nykyisestä maa-perälajeista. Lisäksi läjitettävien maa-ainesten vähäisestä määrästä ja lyhyestä toiminta-ajasta johtuen pohjaveden tarkkailulle ei ole tarvetta.

Läjitysaika on tämän hetken arvion mukaan noin vuosi, alkaen kesästä 2025. Pohjavesiputkien asentaminen on kokonaistaloudellisesti kohtuuton vaatimus suhteessa siihen mitä tietoa niiden mahdollisesta tarkkailusta voitaisiin lyhyenä toiminta-aikana saada. Vaikutustarkkailun kannalta selvästi merkityksellisempää ja ympäristön kannalta olennaisempaa olisi seurata laskeutusaltaiden kautta kulkevan veden laatua.

Asiakohtaa on täydennetty täydennyksessä 16.4.2025seuraavasti:

Rovaselän läjitysalue 3. 605/11.01.00/2024

Toiminnanharjoittaja esittää, että varmistetaan ensin onko kyseessä lähde vai suon avovesiesiintymä. Mikäli kyseessä on lähde, tarkkaillaan sen veden pinnan tasoa ja laatua samassa yhteydessä, kun tarkkaillaan laskeutusaltaista lähtevää vettä. Vedestä otetaan vuosittain vesinäyte, josta analysoidaan kiintoaines, sameus, pH, sähkönjohtavuus, öljyhiilivedyt (C10-C40), kloridi ja sulfaatti. Tarkkailua jatketaan 1 vuosi läjityksen päättymisen jälkeen.

Mittausmenetelmät ja -laitteet, laskentamenetelmät sekä niiden laadunvarmistus

Asiakohtaa on täydennetty 16.4.2025 seuraavasti:

Puolustuskiinteistöt käyttää ympäristötarkkailuissa sopimuskumppaneita, jotka ovat luotettavia ja laadukkaita ympäristöalan konsultteja. Sopimuskumppanit on valittu kilpailutuksen perusteella, jossa valinnan yhtenä perusteena on riittävä laatutaso. Ympäristökonsultit vastaavat omien laitteiden ja välineiden huollosta, kalibroinnista ja järjestelmien tarkistuksesta. Näytteenottajalla tulee olla riippumattoman sertifiointielimen varmistama pätevyys näytteenottoon. Näytteenotossa ja näytteiden analysoinnissa käytetään vahvistettuja standardeja ja näytteet analysoidaan julkisen valvonnan alaisessa vesitutkimuslaboratoriossa.

Läjitysalueen korkoa ja rajoja seurataan GPS-laitteilla (työkoneiden laitteilla ja/tai käsilaitteilla). Alueelle läjitettävän maa-aineksen määrästä pidetään kirjanto.

Raportointi ja tarkkailuohjelmat

Asiakohtaa on täydennetty 29.11.2024 seuraavasti:

Puolustuskiinteistöt tulee velvoittamaan urakoitsijaa seuraamaan läjitysalueille vietävien maa-ainesten määriä ja alueiden korkoja sekä raportoimaan tilanteesta säännöllisesti Puolustuskiinteistöille. Puolustuskiinteistöt seuraa toimintaa ja raportoi tarvittaessa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle toiminnasta.

Asiakohtaa on täydennetty vastineessa 19.3.2025 seuraavasti:

ELY-keskuksen lausuntoon perustuen laskeutusaltailta lähtevän veden laatua voidaan seurata esim. vuosittain otettavilla näytteillä ja analysoida ELY-keskuksen esittämät parametrit.

VAHINKOARVIO

Arvio vesistöön kohdistuvista vahingoista, niiden ehkäisystä ja korvauksista sekä toimenpiteet muiden kuin vesistövahinkojen ehkäisemiseksi

Toiminnasta ei arvioida syntyvän vesistöön kohdistuvia vahinkoja.

TÄYDENNYKSET

Hakemusta on täydennetty 19.11.2024, vastineessa 19.3.2025 , 16.4.2025 ja 28.4.2025. Täydennyksen 16.4.2025 liitteenä on toimitettu pituus- ja poikkileikkaukset suunnitellusta läjityksestä. Täydennykset on esitetty hakemuksen ker-toelmaosiossa.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksen vireillä olosta on tiedotettu kuuluttamalla 8.1.2025 – 14.2.2025 Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen internetsivuilla sekä Kemijärven kaupungin palvelupiste Sortteerissa osoitteessa: Vapaudenkatu 8, 1.krs, 98100 Kemijärvi. Kuulutus on julkaistu Koti-Lappi lehdessä 15.1.2025. Hakemusasiakirjat ovat olleet nähtävillä Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen internetsivuilla osoitteessa: <https://kemijarvi.fi/asuminen-ja-ymparisto/ymparisto-ja-luonto/ymparistonsuojelu/nahtavilla-olevat-asiakirjat/> sekä Kemijärven kaupungin palvelupiste Sortteerissa osoitteessa: Vapaudenkatu 8, 1.krs, 98100 Kemijärvi.

Kuulutus on annettu yleistiedoksiantona, koska kaikkia asianosaisia ei voitu tavoittaa tavallisena tai todisteellisena tiedoksiantona. Kuulutus on julkaistu viranomaisen internetsivuilla 8.1.2025 ja tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta.

Katselmukset

Alueella ei ole tehty lupahakemukseen liittyviä katselmuksia.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty Lapin ELY-keskuksen ja Kemijärven kaupungin terveydensuojeluviranomaisen, Puolustusvoimien ja Lapin maakuntamuseon lausunnot. Kemijärven kaupungin terveydensuojeluviranomainen ei jättänyt hakemuksesta lausuntoa. Lausunnon jättivät Lapin ELY-keskus, Puolustusvoimat ja Lapin maakuntamuseo.

Lapin ELY-keskuksen lausunto (LAPELY/82/2025) 13.2.2025

Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on 8.1.2025 pyytänyt Lapin ELY-keskukselta lausuntoa, joka koskee Puolustuskiinteistöt liikelaitoksen 30.9.2024 jättämää ympäristölupahakemusta. Hakemus koskee hakijan rakennustyömailta tuleville pilaantumattomille ylijäämämaille tarkoitettua maankaatopaikkatoimintaa kolmessa eri kohteessa Rovajärven ampuma- ja harjoitusalueella. Samalla haetaan ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaista lupaa aloittaa toiminta ennen lupapäätöksen lainvoimaiseksi tuloa. Kyseessä ovat uudet toiminnot, joille lupaa haetaan toistaiseksi voimassa olevana. Näille kolmelle läjitysalueelle yhteensä sijoitetaan ylijäämämaita keskimäärin 10 000 tonnia ja enintään 49 000 tonnia vuodessa.

Suunniteltu laitosalue sijaitsee Rovajärven Rovaselän ympäristössä kiinteistöllä KEMIJÄRVEN VALTIONMAA I 320-893-10-1. Kiinteistö on Metsähallituksen omistuksessa oleva maa-alue asema- ja yleiskaava-alueen ulkopuolella. Maakuntakaavassa

kohde on merkinnällä EAH (ampuma- ja harjoitusalue). Alueella ei ole asutusta. Lähimmät asuinkäytössä oleva rakennukset sijaitsevat Rovaniementien varrella, noin 2 km:n etäisyydellä kohteesta kaakon suuntaan.

Kohdealueet ovat luonnontilaisia moreenimaita, joilla ei nykyisellään ole toimintaa tai käyttöä. Suunnitellut läjitysalueet eivät sijaitse pohjavesialueella. Lähimmät pohjavesialueet (Rättiharju 12320141, luokka 2 ja Hyypiönkukkurin Häntämaa 12320173, luokka 2) sijaitsevat noin vajaan 7 kilometrin päässä pohjoisessa ja kaakossa.

Hankealueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole tiedossa olevia luonnonsuojelulailla (1096/1996) suojeltuja kohteita tai muita tiedossa olevia luonnonsuojelun näkökulmasta huomioon otettavia kohteita.

LAUSUNTO

Lapin ELY-keskus katsoo käytettävissään olevien tietojen perusteella, että lupa haetuille toiminnoille voidaan myöntää. Laitosalueella asianmukaista varovaisuutta ja huolellisuutta noudattaen ei lupahakemuksen mukaisesta maankaatopaikkatoiminnasta ole odotettavissa merkittäviä haitallisia vaikutuksia ympäristöön. ELY-keskus esittää lupahakemuksesta seuraavat huomiot ja kommentit.

Kaatopaikoille saadaan sijoittaa vain pilaantumattomia maa-aineksiä. Mikäli kohteisiin kuitenkin toimitetaan pilaantuneita maa-aineksiä, on ne palautettava takaisin tuojalle tai vaihtoehtoisesti kuljetettava niiden vastaanottoon ja käsittelyyn tarvittavan luvan omaavalle toiminnanharjoittajalle. Epävarmoissa tapauksissa on tehtävä pilaantuneisuustutkimukset ennen maamassojen sijoittamista laitosalueelle.

Läjitysalueiden vastaanottokapasiteetti

Lupahakemuksessa on esitetty maamassojen läjitysmääräksi kolmelle maankaatopaikalle yhteensä enintään 49 000 tonnia vuodessa. Hakemuksissa mainituista jätetäyttöjen lopputilavuuksista kertyy $58\,700\text{ m}^3$ ($14\,100\text{ m}^3 + 35\,300\text{ m}^3 + 9\,300\text{ m}^3$). Erityisiä tiiviitä pintarakenteita ei maankaatopaikoille edellytetä tehtäväksi, joten niitä ei tarvitse huomioida täyttöjen tilavuustarkasteluissa.

Käytännössä lähes kaikkien maa-ainesten tilavuuspaino on suurempi kuin 1 tonni/m^3 . Moreenimailla irtotilavuuspainon (tavara auton lavalla) voidaan arvioida olevan keskimäärin luokkaa $1,5\text{ t/m}^3$, joten ilmoitettujen lopputilavuuksien perusteella näille kolmelle läjitysalueelle yhteensä voitaisiin sijoittaa maita maksimissaan noin 40 000 tonnia. Ilmoitetuilla vuosimaksimimäärillä läjitysalueet täyttyisivät siten jo reilussa vuodessa.

Todennäköisesti maa-ainekuormia ei tulla ajamaan vaakalaitteiden kautta, jolloin käytettyä ja jäljellä olevaa jätetäytökapasiteettia jouduttaneen laitosvalvonnassa arvioimaan tilavuustarkastelujen kautta.

Ympäristöhaittojen ehkäisy

Toiminta-alueelta pois johdettavien sulamis- ja hulevesien osalta toiminnanharjoittajan tulee pyrkiä varmistamaan mahdollisimman hyvä vesien puhtaus ennen niiden ohjautumista alempiin ojastoihin. Rovajärven rannasta noin 460 metrin päässä sijaitsevalta Läjitysalueelta 1 suunnitellaan kaivettavaksi laskeutusaltaan jälkeinen purkuoja aivan kiinni suoraan Rovajärveen laskevaan ojaan. Vesistövaikutusten ehkäisyn kannalta ELY-keskus arvioi olevan parempi, jos ojien välille olisi mahdollista jättää kaivukatko, ja vedet voisivat kulkea pintavaluntana osan matkaa ojien välillä.

Hakemuksen täydennyksessä on todettu, että läjitysalueiden 2 ja 3 purkuvedet tullaan ohjaamaan laskeutusaltaiden jälkeen vielä soisen maaston kautta vesiä imeyttäen, ennen laskuaan luonnontilaiseen Rättiojaan. Tämä on vesiensuojelun kannalta asiallinen ratkaisu. Rättiaavalta lähtevää Rättiojaa pitkin vedet kulkevat 4 - 5 kilometrin matkan päätyen Martinjärveen.

Hakemuksen täydennyksen karttaan merkitty, Läjitysalue 3:n välittömässä läheisyydessä, vain noin 30 metrin päässä läjitysalueen koillisreunasta sijaitseva lähde tulee huomioida läjitystoiminnassa. Luonnontilaisen lähteen luonnontilan vaarantaminen on vesilain nojalla (VL 2 luku 11 §) kiellettyä, ellei siihen ole haettu ja saatu poikkeamista aluehallintovirastolta. Toiminnassa tulee siten varmistaa, ettei lähteen luonnontila vaarannu. ELY-keskus katsoo, että tämän varmistamiseksi ympäristölupaan tulisi sisällyttää lähteen pinnantason ja vedenlaadun tarkkailua.

Esitetyn maankaatopaikkatoiminnan ympäristöriskit voidaan arvioida suhteellisen vähäisiksi. Haitallisia vaikutuksia voisi aiheutua mm. työkoneiden öljyvuodoista, alueelle luvatta tuoduista pilaantuneista maa-aineksista tai muista luvattomista jätteistä.

Öljyvahinkoja ehkäistään kaluston kunnossapidolla. Mahdollisessa vahinkotilanteessa öljy ja pilaantunut maa-aines kerätään välittömästi talteen ja toimitetaan hyväksytyyn vastaanottopaikkaan. Maa-ainesten siirtelyyn käytettävissä kuorma-autoissa ja työkoneissa tulee olla ajossa mukana tarkoitukseen soveltuvaa imeytysmateriaalia öljyvahingon varalta.

Pilaantuneiden maa-ainesten ja luvan ulkopuolisten jätteiden tuonti alueelle voidaan estää aitaamisella, lukittavilla puomeilla ja valvonnalla.

Maa-ainesten kuljetuksista sekä kuormien purkamisesta voi aiheutua jossain määrin pölyämistä. Läjitysalueet ja käytettävät tiestöt sijaitsevat puolustusvoimien Rovajärven ampuma- ja harjoitusalueella, jossa ei ole erityisesti pölylle herkkiä kohteita tai toimintoja. Pölyämistä voidaan minimoida pitämällä ylijäämämaakasat matallina sekä tarvittaessa kastelemalla.

Ajoneuvojen ja kuormauskoneiden käytöstä aiheutuu jonkin verran melua, mutta siitä aiheutuva haitta on operointiympäristön huomioon ottaen arvioitavissa vähäiseksi. Toiminnasta ei arvion mukaan synny valtioneuvoston asetuksen melutason ohjearvojen ylittymiä. Toiminta ei myöskään aiheuta merkityksellistä ääntä.

Tarkkailu

Hakemus ei sisällä toiminnan tarkkailusuunnitelmaa. ELY-keskus katsoo tarpeelliseksi seurata laskeutusaltilta lähtevän veden laatua. Kullekin kohteelle tulee myös asentaa pohjavesiputki, josta vuosittain otetaan avovesiaikainen vesinäyte. Vesinäytteistä tulee analysoida vähintään öljyhiilivedyt, kiintoaines, raskasmetallit sekä perusparametrit (alkaliniteetti, hapen kyllästysaste, liukoinen happi, kemiallinen hapenkulutus, kloridi, lämpötila, mangaani, pH, rauta, sameus, sulfaatti, sähkönjohtavuus, väriluku).

Hakemuksessa ei ole selvitetty miten jätteen laadun tarkkailu toteutetaan, eli millaisilla käytännön toimilla varmistetaan, ettei loppusijoitettava maa-aines ole pilaantunutta?

Vieraslajit

Koska kyseessä on poistomaiden läjitysalue, ELY-keskus muistuttaa hakijaa vieraslajeista aiheutuvien riskien hallintaa koskevan lain määräyksistä (1709/2015). Vieraslajilain nojalla on säädetty, että haitallista vieraslajia ei saa käsitellä siten, että se voi päästä leviämään ympäristöön.

Kiinteistön omistajan tai haltijan on huolehdittava toimenpiteistä kiinteistöllä esiintyvän Euroopan unionin luetteloon kuuluvan tai kansallisesti merkityksellisen haitallisen vieraslajin hävittämiseksi tai sen leviämisen rajoittamiseksi. Toimijan on huolehdittava siitä, että hänen tuottamassaan, varastoisassaan tai kuljettamassaan tuotteessa tai aineistossa ei ole Euroopan unionin luetteloon kuuluvia tai kansallisesti merkityksellisiä haitallisia vieraslajeja, jotka tuotteen tai aineiston mukana voivat levitä toimijan hallinnassa olevan alueen ulkopuolelle.

Kemijärven alueella sijaitsevilla maankaatopaikoissa, joille toimitetaan poistomaata rakennetusta ympäristöstä, voivat ongelmaksi muodostua mm. jättipalsamit, kurturuusut, komealupiinit, alaskanlupiinit ja jättiputket. Mikäli näitä lajeja esiintyy maa-aineksen

irrotuspaikassa, ei maa-ainesta saa läjittää paikkaan, josta laji/lajit voivat levitä luontoon tai maa-aines tulee käsitellä kasvien juurikapaleet ja siemenet tuhoavalla tavalla ennen sen toimittamista läjitysalueelle.

**Jääkäriprikaatin lausunto (MV1078, 5571/10.04.01/2023)
17.01.2025**

Rovajärven ampuma-alue toimisto on tutustunut lausuntopyyntöön ja maankaatopaikkojen perustamissuunnitelmiin. Jääkäriprikaati ei näe estettä lupahakemuksessa esitetyille maankaatopaikkatoiminnoille.

Puolustuskiinteistöjen ja urakoitsijan tulee olla säännöllisesti yhteydessä Rovajärven ampuma-alue toimistoon mahdollisten liikkumisrajoitusten vuoksi.

**Lapin maakuntamuseon lausunto (ROIDno-2025-89)
21.01.2025**

Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuolto pyytää Lapin maakuntamuseon lausuntoa Puolustuskiinteistöjen kolmesta hakemuksesta maankaatopaikkatoimintoihin Rovajärven alueen rakennustyömailta tuleville pilaantumattomille ylijäämämaille. Lupia haetaan Kemijärvelle, Rovajärven ampuma-alueelle, Rovaselän ympäristöön kiinteistölle 320-893-10-1.

Lapin maakuntamuseo lausuu asiasta Kemijärven kaupungin alueesta vastaavana museolain (314/2019) mukaisena alueellisena vastuumuseona museolain 7§ 1 momentin 2 kohdan mukaisen kulttuuriympäristötehtävänsä puitteissa.

Suunniteltujen maankaatopaikkojen vaikutusalueella ei sijaitse tunnettuja arkeologisia kohteita eikä Lapin maakuntamuseolla ole sellaisista myöskään ennakkotietoja. Alueesta saatavilla olevasta kaukokartoitusaineistosta (historialliset ilmakuvat v. 1950, kartta-aineisto 1920 (100k), 1952 (20k) ei myöskään löydy mitään sellaista, joka kiinnittäisi huomion.

Lapin maakuntamuseon näkemyksen mukaan luvan myöntämiselle ei voida osoittaa olevan muinaismuistolain (295/1963) mukaista estettä.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta ei jätetty kuulemisaikana muistutuksia tai mielipiteitä.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Hakija toimitti vastineen annettuihin lausuntoihin 19.03.2025.

Hakijan vastine (PK/6766/2024-0025) 19.03.2025

Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen (Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuolto/ympäristönsuojelu) on toimittanut Puolustuskiinteistöille maankaatopaikkojen lupahakemuksista annetut lausunnot ja varannut mahdollisuuden vastineen antamiseen. Vastineen antamiseen on myönnetty lisää aikaa Puolustuskiinteistöjen pyynnöstä 21.3.2025 saakka.

Lausuntoja ovat toimittaneet Jääkäriprikaati, Lapin maakuntamuseo ja Lapin ELY-keskus. Puolustuskiinteistöt ei anna vastinetta Jääkäriprikaatin ja Lapin maakuntamuseon lausuntoihin. Lapin ELY-keskuksen lausuntoon annetaan vastine.

Ympäristönsuojeluviranomainen on pyytänyt lisäksi huomioimaan, että ympäristönsuojeluasetuksen (4.9.2014/713) 6 §:n mukaan lupahakemuksessa on oltava selvitys ympäristönsuojelulain 59 §:n mukaisesta vakuudesta. Ympäristönsuojelulain 59 §:n mukainen vakuus tulee asettaa, kun kyseessä on jätteen käsittelytoimintaa, tai kun toiminnassa syntyy merkittäviä määriä jätteitä. YSL 59 §:n mukaisen vakuuden asettamisen yhteydessä ei ole erotettu valtiota tai sen laitosta muista toiminnanharjoittajista.

1. Vastine Lapin ELY-keskuksen lausuntoon

ELY-keskus on todennut läjitysalueiden vastaanottokapasiteetista:

Lupahakemuksessa on esitetty maamassojen läjitysmääräksi kolmelle maankaatopaikalle yhteensä enintään 49 000 tonnia vuodessa. Hakemuksissa mainituista jätetäyttöjen lopputilavuuksista kertyy $58\,700\text{ m}^3$ ($14\,100\text{ m}^3 + 35\,300\text{ m}^3 + 9\,300\text{ m}^3$). Erityisiä tiiviitä pintarakenteita ei maankaatopaikoille edellytetä tehtäväksi, joten niitä ei tarvitse huomioida täyttöjen tilavuustarkasteluissa.

Käytännössä lähes kaikkien maa-ainesten tilavuuspaino on suurempi kuin 1 tonni/m^3 . Moreenimailla irtotilavuuspainon (tavara auton lavalla) voidaan arvioida olevan keskimäärin luokkaa $1,5\text{ t/m}^3$, joten ilmoitettujen lopputilavuuksien perusteella näille kolmelle läjitysalueelle yhteensä voitaisiin sijoittaa maita maksimissaan noin 40 000 tonnia. Ilmoitetuilla vuosimaksimimäärillä läjitysalueet täyttyisivät siten jo reilussa vuodessa.

Puolustuskiinteistöjen ja suunnitelmat tehneen konsultin laskelman mukaan kaikkien kolmen alueen läjityskapasiteetti on yhteensä lähes 90 000 tonnia ($58\,700\text{ m}^3 \times 1,5\text{ t/m}^3 = 88\,050\text{ t}$). Ajallisesti kapasiteetti riittäisi melkein kahdeksi vuodeksi, jos alueita täytettäisiin hakemuksessa esitetyn maksimin mukaisesti 49 000 tn/v.

Hakemusta varten konsultti on laskenut, että nyt tiedossa olevia läjitetäviä maita on tilavuudeltaan yhteensä noin 30 800 m³, joka on massana noin 46 000 tn, joten laskennallinen kapasiteetti läjitysalueilla riittää hyvin. Lisäksi tulee huomioida, että käytännössä läjitysalueet perustetaan vain tarpeen mukaan eikä välttämättä kaikkia kolmea aluetta ole tarvetta ottaa heti käyttöön.

Puolustuskiinteistöt pyytää lisäksi huomioimaan laskennassa, että Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen kanssa käydyin keskustelun perusteella vuosittaista maksimikapasiteettia on tulkittu hakemusvaiheessa väärin, kun kaikkien alueiden kapasiteetit on laskettu yhteen. Sen sijaan jokainen läjitysalue (maankaatopaikka) on erillinen toiminto ja jokaiselle alueelle voisi läjittää vuodessa enintään <50 000 tonnia, jolloin luvan käsittelijä olisi edelleenkin kunnan viranomainen.

ELY-keskus on todennut tarkkailusta:

Hakemus ei sisällä toiminnan tarkkailusuunnitelmaa. ELY-keskus katsoo tarpeelliseksi seurata laskeutusaltailta lähtevän veden laatua. Kullekin kohteelle tulee myös asentaa pohjavesiputki, josta vuosittain otetaan avovesiaikainen vesinäyte. Vesinäytteistä tulee analysoida vähintään öljyhiilivedyt, kiintoaines, raskasmetallit sekä perusparametrit (alkaliniteetti, hapen kyllästysaste, liukoinen happi, kemiallinen hapenkulutus, kloridi, lämpötila, mangaani, pH, rauta, sameus, sulfaatti, sähkönjohtavuus, väriluku).

Puolustuskiinteistöt toteaa vastineena, että tarkkailusuunnitelmaa ei ole esitetty hakemuksessa, koska toiminnan ei arvioida aiheuttavan päästöjä. ELY-keskuksen lausuntoon perustuen laskeutusaltailta lähtevän veden laatua voidaan seurata esim. vuosittain otettavilla näytteillä ja analysoida ELY-keskuksen esittämät parametrit.

Pohjavesiputkia ei esitetä asennettavaksi, koska pohjaveden muodostuminen läjitysalueilla on epätodennäköistä. Läjitysalueet eivät sijaitse pohjavesialueella eikä niille tuoda muita maa-aineksia kuin lähialueelta poistettavia pinta- ja ylijäämämaita, joiden laatu ei poikkea merkittävästi läjitysalueiden nykyisestä maaperälajeista. Lisäksi läjitettävien maa-ainesten vähäisestä määrästä ja lyhyestä toiminta-ajasta johtuen pohjaveden tarkkailulle ei ole tarvetta. Läjitysaika on tämän hetken arvion mukaan noin vuosi, alkaen kesästä 2025. Pohjavesiputkien asentaminen on kokonaistaloudellisesti kohtuuton vaatimus suhteessa siihen mitä tietoa niiden mahdollisesta tarkkailusta voitaisiin lyhyenä toiminta-aikana saada. Vaikutustarkkailun kannalta selvästi merkityksellisempää ja ympäristön kannalta olennaisempaa olisi seurata laskeutusaltaiden kautta kulkevan veden laatua.

ELY-keskus on todennut jätteen laadusta:

Hakemuksessa ei ole selvitetty miten jätteen laadun tarkkailu toteutetaan, eli millaisilla käytännön toimilla varmistetaan, ettei loppusijoitettava maa-aines ole pilaantunut?

Puolustuskiinteistöt edellyttää läjityksen toteuttavalta urakoitsijalta maa-ainesten laadun seuranta. Maa-ainekset tulevat alueilta, joiden aikaisemmista toiminnoista on olemassa hyvä historiatieto, koska ne ovat olleet vain puolustusvoimien käytössä kymmeniä vuosia. Alueet ovat luonnontilaisia ja maat ovat puhtaita pintamaita. Mikäli on epäily tai mahdollisuus pilaantumisesta, ei maa-aineksia viedä läjitettäväksi tai ne tutkitaan ennen läjitystä ja sijoituspaikka ratkaistaan tulosten perusteella.

ELY-keskus on todennut vieraslajeista:

Koska kyseessä on poistomaiden läjitysalue, ELY-keskus muistuttaa hakijaa vieraslajeista aiheutuvien riskien hallintaa koskevan lain määräyksistä (1709/2015). Vieraslajilain nojalla on säädetty, että haitallista vieraslajia ei saa käsitellä siten, että se voi päästä leviämään ympäristöön.

Puolustuskiinteistöt edellyttää läjityksen toteuttavalta urakoitsijalta vieraslajien seuranta ja toimimaan säädösten ja lain määräysten mukaisesti. Alueilla ei tiettävästi esiinny haitallisia vieraslajeja.

RATKAISU JA LUPAMÄÄRÄYKSET

Ratkaisu

Kemijärven kaupungin ympäristöterveyslautakunta myöntää Puolustuskiinteistölle ympäristöluvan maankaatopaikkatoimintaan rakennustyömailta tuleville ylimääräisille Rovaselän läjitysalueelle 3 Kemijärvelle kiinteistölle 320-893-10-1 KEMIJÄRVEN VALTIONMAA I. Lupa toimintaan myönnetään hakemuksen mukaisena seuraavin lupaehdoin. Lupa myönnetään määräaikaisena niin, että luvan viimeinen voimassaolopäivä on 31.12.2034 voimassa olevan käyttöoikeussopimuksen mukaisesti.

Täytäntöönpanoratkaisu

Luvan saaja saa aloittaa luvan mukaisen toiminnan tämän lupapäätöksen mukaisesti ja lupamääräyksiä noudattaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Ympäristönsuojelulain 199 §:n mukainen vaatimus vakuuden asettamisesta ei koske valtiota tai sen laitosta eikä kuntaa tai kuntayhtymää.

Lupamääräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi

Toiminta

1. Hakemuksen mukaiselle alueelle saa ottaa käsiteltäväksi ainoastaan seuraavia jätejakeita:

Jätejake	jäteluettelon mukainen jätenumero	suurin sallittu vuosittainen käsittely-määrä	sallittu käsittely
rakentamisessa ja purkamisessa syntyvät maa- ja kiviainekset, jotka eivät sisällä vaarallisia aineita	17 05 04 17 05 06	Enintään 7000 tonnia/a	loppusijoitus maankaatopaikalle

Alueella ei saa välivarastoida tai käsitellä muita jätteitä kuin lupapäätöksessä lueteltuja jätteitä. Alueella ei saa välivarastoida tai käsitellä vaarallisia jätteitä.

Alueelle saa sijoittaa koko toiminta-aikana enintään 9 300 k-m³, eli 13 950 tonnia pilaantumattomia maa-aineksia.

Alueella saa välivarastoida enintään 2 vuotta ja 6 kuukautta risuja ja kantoja, jonka jälkeen risut ja kannot tulee toimittaa hyödynnettäväksi.

2. Jätteiden vastaanotto tulee järjestää niin, että tuotavan jätteen alkuperää, laatua, määrää ja sijoittamista voidaan valvoa. Jätteitä vastaanotettaessa tulee huolehtia seuraavista asioista:
 - jätteen alkuperää ja luokittelua koskevat tiedot tarkistetaan
 - jätteen laatu arvioidaan sen syntypaikassa ennen läjitysalueelle tuomista
 - jätteestä otetaan tarvittaessa tarpeelliset näytteet tai edellytetään jätteen tuojaa esittämään jätteestä analyysitulokset, jotta alueelle ei päädy vaarallisia aineita sisältäviä jätteitä
 - pidetään kirjaa vastaanotetun jätteen laadusta, lajista, määrästä, alkuperästä, toimituspäivämäärästä, tuottajasta ja tuojasta
3. Maankaatopaikan suurin sallittu läjityskorkeus on 241,00 (N2000). Kasat saavat olla ennen tasoitusta enintään kaksi metriä korkeampia kuin lopullinen läjityskorkeus.
4. Alueelle on asetettava riittävästi korkomerkkejä sen varmistamiseksi, ettei suunnitelman mukaista läjityskorkeutta ylitetä alueen eri kohdissa.
5. Toiminta-alueen rajat on merkittävä selvästi maastoon ennen toiminnan aloittamista.

6. Maankaatopaikkaa on täytettävä järjestelmällisesti ja alueen maisemointi tulee mahdollisuuksien mukaan toteuttaa vaiheittain luvan voimassaolo-aikana. Maa-aines tulee läjittää tasaisesti reunoja kohden laskevaksi siten, ettei alueelle tule vettä kerääviä painanteita. Alueen täyttö on toteutettava siten, että haitat ja vaaratilanteet, kuten sortumat ja veden lammituminen täyttöalueelle estetään ennakolta. Luvansaaja vastaa siitä, että täyttöalueet ovat kulloinkin turvalliset kuorman tyhjentämiseksi. Maankaatopaikan rakenteiden kuntoa, täytön painaumia, sortumia ja liukumia on seurattava säännöllisesti. Havaittuihin epäkohtiin tulee puuttua viipymättä.
7. Mikäli alueelle päätyy maa-aineksia, joiden epäillään olevan pilaantuneita, tulee asiasta tehdä ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Lapin ELY-keskukselle. Maa-ainesten pilaantuneisuuden selvittämiseen tulee käyttää ulkopuolista asiantuntijaa tai henkilöä, jolla on tehtävän suorittamiseksi riittävä pätevyys. Pilaantuneet maa-ainekset tulee toimittaa sellaiseen vastaanottopaikkaan, jolla on lupa pilaantuneiden maa-ainesten vastaanottoon.

Päästöt ilmaan

8. Toiminnassa muodostuvan pölyn määrää on tarkkailtava aistinvaraisesti. Pölyämistä on tarvittaessa estettävä esimerkiksi kastelulla, pitämällä läjitettävät maa-ainekasat matalina tai muuta parasta käyttökelpoista tekniikkaa edustavalla menetelmällä.

Päästöt maaperään, pohjaveteen ja pintavesiin

9. Toiminta on järjestettävä niin, ettei siitä aiheudu maaperän, pohjaveden tai pintavesien pilaantumista. Ympäristön pintavesien pääsy maankaatopaikan ja jätteenkäsittelyn alueelle on estettävä ympärysojituksilla tai maanpinnan luonnollisilla muodoilla. Alueella muodostuvat valumavedet tulee johtaa rakennettavan laskeutusaltaan kautta siten että kiintoainekuormitus jää toimintakiinteistön alueelle. Rakenteet tulee esittää Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen toiminnan aloittamista. Muutokset vesien johtamisessa tulee ilmoittaa Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.
10. Luvanhaltijan tulee tarkastaa vesienjohtamisen rakenteet vuosittain. Alueen valumavedet eivät saa aiheuttaa ympäröivän alueen ojien liettymistä tai ympäristön vettymistä. Alueen valumavedet eivät saa aiheuttaa muutoksia läheisen lähteen vedenpinnan korkeuteen tai veden laatuun. Hakija on tarvittaessa velvollinen kunnostamaan ojia, joihin valumavesiä johdetaan tai joihin ne kulkeutuvat.
11. Alueelle ei saa sijoittaa työkoneiden tankkauspisteitä. Alueella ei saa säilyttää polttoaineita tai muita kemikaaleja. Alueella tulee olla mahdollisten työkoneista aiheutuvien vuotojen varalta riittävästi imeytysmateriaalia.

Melu ja ääni

12. Toiminnan aiheuttamaa melua tulee seurata aistinvaraisesti ja tarpeeton melu on estettävä.
13. Toiminnasta ei saa aiheutua valtioneuvoston päätöksessä 993/1992 annettujen melutason ohjearvojen ylittymisiä.

Jätteet, niiden käsittely ja hyödyntäminen

14. Mikäli maankaatopaikalle tuodaan jätettä, jonka vastaanottoa ei ole sallittu tässä ympäristöluvassa, on jäte viipymättä toimitettava sellaiseen käsitteilypaikkaan, jonka ympäristöluvassa vastaavan jätteen vastaanotto on hyväksytty tai palautettava jätteen haltijalle.
15. Muiden jätteiden seassa alueelle mahdollisesti kulkeutuneet tai alueelle luvatta jätetyt jätteet, joiden vastaanottoa ei ole hyväksytty ympäristöluvassa tulee kerätä talteen, lajitella ja toimittaa edelleen luvan omaaviin vastaanottopisteisiin tai palauttaa jätteen haltijalle. Terveyshaittaa aiheuttava jäte ja vaarallinen jäte on toimitettava alueelta pois välittömästi.
16. Luvan haltijan on oltava riittävästi selvillä toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehityksestä ja varauduttava sen käyttöönottoon.

Liikenne ja liikennejärjestelyt

17. Alueelle johtava liittymä on pidettävä puomilla suljettuna siten, että asiattomien pääsy ja jätteen luvaton sijoittaminen alueelle estyy. Puomi tulee olla lukittuna aina kun alueella ei ole toimintaa. Aluetta on valvottava säännöllisesti sen varmistamiseksi, ettei alueella tapahdu luvattomia toimintoja. Mikäli alueella havaitaan ulkopuolisten jätteiden tuontia tai muuta luvattomia toimintoja, on alue aidattava luvattoman toiminnan estämiseksi.
18. Jätteen käsittelyalueen toiminnasta ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa muulle alueen liikenteelle ja tieverkolle. Puolustuskiinteistöjen ja urakointisijain tulee olla säännöllisesti yhteydessä Rovajärven ampuma-alueoikentamiseen mahdollisten liikkumisrajoitusten vuoksi.

Vieraslajit

19. Alueella mahdollisesti esiintyvät haitalliset vieraslajit tulee hävittää ja niiden leviäminen ympäristöön tulee estää.
20. Kiinteistön omistajan tai haltijan on huolehdittava toimenpiteistä kiinteistöllä esiintyvän Euroopan unionin luetteloon kuuluvan tai kansallisesti merkityksellisen haitallisen vieraslajin hävittämiseksi tai sen leviämisen rajoittamiseksi.

21. Toimijan on huolehdittava siitä, että hänen tuottamassaan, varastoimassaan tai kuljettamassaan tuotteessa tai aineistossa ei ole Euroopan unionin luetteloon kuuluvia tai kansallisesti merkityksellisiä haitallisia vieraslajeja, jotka tuotteen tai aineiston mukana voivat levitä toimijan hallinnassa olevan alueen ulkopuolelle. Kemijärven alueella sijaitsevilla maankaatopaikoissa, joille toimitetaan poistomaata rakennetusta ympäristöstä, voivat ongelmaksi muodostua mm. jättipalsamit, kurturuusut, komealupiinit, alaskanlupiinit ja jättiputket.

Toiminnan vastuuhenkilö ja raportointi

22. Jätteen käsittelyalueen asianmukaista hoitoa, käyttöä ja niihin liittyvää toiminnan tarkkailua varten on nimettävä **vastuuhenkilö**, jonka nimi ja yhteystiedot on toimitettava Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Vastuuhenkilön on oltava hyvin perillä tehtävistään ja ympäristölupapäätöksessä annetuista määräyksistä. Vastuuhenkilön vaihtuessa uudet yhteystiedot on ilmoitettava valvovalle viranomaiselle.
23. Luvan saajan on huolehdittava siitä, että kaikki luvan mukaiseen toimintaan osallistuvat henkilöt ovat tietoisia annetuista lupaehtojista ja noudattavat annettuja määräyksiä.
24. Jätteenkäsittelyalueella käsitellyistä jätteistä ja toiminnasta tulee pitää kirjaa. Kirjanpidosta on käytävä ilmi
- valtioneuvoston asetuksessa jätteistä mainitun jäteluettelon mukaiset jätteiden nimikkeet ja kuvaukset jätelajeista (ks. lupamääräys 1)
 - olennaiset tiedot jätteiden ominaisuuksista
 - jätteen määrä
 - jätteiden edellisten haltijoiden nimi ja yhteystiedot
 - jätteiden käsittelytavat
 - tiedot mahdollisista häiriötilanteista ja poikkeustilanteista (syy, kesto) ja niiden vaikutuksista ympäristöön sekä häiriötilanteiden aiheuttamista toimenpiteistä.
- Kirjanpitoliedot tulee säilyttää kirjallisesti tai sähköisesti kuusi (6) vuotta.

Tarkkailu

25. Laskeutusaltailta lähtevän veden laatua tulee seurata. Lähteen veden pinnantasoa ja veden laatua tulee seurata. Kaikista vesinäytteistä tulee analysoida vähintään öljyhiilivedyt, kiintoaines, raskasmetallit sekä perusparametrit (alkaliniteetti, hapen kyllästysaste, liukoinen happi, kemiallinen hapenkulutus, kloridi, lämpötila, mangaani, pH, rauta, sameus, sulfaatti, sähkönjohtavuus, väriluku). Lähteen tarkkailua tulee jatkaa 1 vuosi läjityksen päättymisen jälkeen. Laskeutusaltaiden ja lähteiden tarkkailutulokset tulee toimittaa vuosittain Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Häiriötilanteet ja muut poikkeukselliset tilanteet

26. Toimijan tulee olla varautunut mahdollisiin häiriö- ja poikkeustilanteisiin.
27. Öljyvahinkoja tulee ehkäistä kaluston kunnossapidolla. Mahdollisissa häiriö- tai poikkeustilanteissa, joissa haitallisia aineita pääsee ympäristöön, on välittömästi ryhdyttävä toimenpiteisiin vahinkojen torjumiseksi ja haitallisten ympäristövaikutusten estämiseksi ja rajaamiseksi. Pilaantunut maa-aines kerätään välittömästi talteen ja toimitetaan hyväksytyyn vastaanottopaikkaan. Kuorma-autoissa ja työkoneissa tulee olla tarkoitukseen sopivaa imeytysmateriaalia öljyvahingon varalta.
28. Mikäli häiriö- tai poikkeustilanteesta on aiheutunut tai saattaa aiheutua huomattavia ympäristöhaittoja, on siitä välittömästi ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, Lapin ELY-keskukselle ja pelastusviranomaisille.

Toiminnan lopettaminen

29. Toiminnan loppuessa alueella mahdollisesti olevat rakennelmat on purettava, alue ja sen ympäristö on siivottava ja alueella olevat jätteet toimitettava asianmukaiseen vastaanottopaikkaan.
30. Toiminnan lopettamisen yhteydessä maankaatopaikka tulee maisemoida ja muodostuneet luiskat muotoilla siten, että alueelle muodostuu ympäröivään maisemaan soveltuva kokonaisuus eikä läjitetty maa-aines sorru tai liiku sateen mukana. Luiskien kaltevuus saa olla enintään 1:3. Alueelle tulee luoda ottotoiminnan päätyttyä edellytykset luontaiselle taimettumiselle tai alueelle tulee istuttaa tai kylvää puusto metsälain 8 §:n mukaisen uudistamisvelvoitteen mukaisesti.
31. Toiminnan lopettamisesta, toiminnan oleellisesta muuttamisesta sekä toiminnan harjoittajan vaihtumisesta on ilmoitettava kirjallisesti Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle vähintään 30 vuorokautta etukäteen.

Maksut, vakuus ja tarkastusmenettely

32. Lupahakemuksen käsittelystä peritään voimassa olevan taksan mukainen maksu. Maksu on 2500 euroa.
33. Ennen toiminnan aloittamista toiminnanharjoittajan on asetettava 5000 €:n suuruinen vakuus asianmukaisen jätehuollon varmistamiseksi. Vakuus toimitetaan Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimivalle Kemijärven kaupungin ympäristöterveyslautakunnalle. Vakuutena voi olla joko yksilöity pankin tai vakuuslaitoksen antama oma-velkainen takaus tai pantattu pankkitalletus kuittaamattomuustodistuksella. Vakuuden tulee olla voimassa siihen saakka, kunnes kaikki luvan tai sen määräysten edellyttämien toimenpiteiden toteutus on lopputarkastuksessa hyväksytty, kuitenkin vähintään puolitoista vuotta luvan viimeisen voimassaolopäivän jälkeen, eli 31.6.2036 asti.

Toiminnanharjoittajan tulee huolehtia vakuuden vanhentumisen katkaisemisesta säännöllisin väliajoin siten että vakuus pysyy voimassa koko toiminnan ajan. Toiminnanharjoittajan tulee lisäksi huolehtia siitä, että maanomistajan kanssa tehty käyttöoikeussopimus on voimassa, kunnes kaikki luvan lopettamistoimet on saatu valvojan viranomaisen hyväksymällä tavalla suoritettua.

34. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen valvoo ympäristöluvallista toimintaa säännöllisillä tarkastuksilla. Tarkastustiheys perustuu toiminnasta tehtävään riskinarvioon. Tarkastukset ovat maksullisia. Ympäristöluvan muuttamisen tarpeen arvio tehdään aina säännölliseen valvontaan kuuluvan tarkastuksen yhteydessä.

RATKAISUN JA LUPAMÄÄRÄYSTEN PERUSTELUT

Päätöksen perustelut

Kun toiminta on järjestetty hakemuksen ja lupamääräysten mukaisesti, täyttää se ympäristönsuojelulain ja jätelain, sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset ja luvan myöntämisen edellytykset ovat olemassa.

Toiminnasta ei asetetut lupamääräykset ja sijoituspaikka huomioon ottaen voida katsoa aiheutuvan terveyshaittaa (TSL 2 §), merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän (YSL 16 §), pohjaveden (YSL 17§) tai muun vesistön pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista, taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella, eikä eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 § 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Toiminta ei ole kaavan vastaista.

Yleiset perustelut

Laitos sijoittuu alueelle, jossa ei ole voimassa olevaa yleis- tai asemakaavaa tai toimenpiderajoitusta kaavan laatimiseksi. Rovaniemen ja Itä-Lapin maakunta-kaavassa maankaatopaikka sijoittuu alueelle EAH 2900, ampuma ja harjoitus-alue. Merkinnällä osoitetaan sellaiset puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen pysyvässä käytössä olevat tai sellaiseksi suunnitellut ampuma-, harjoitus- ja vastaavat alueet, joilla liikkuminen on rajoitettua. Aluetta kehitetään puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen ampuma- ja harjoitusaluetarpeisiin. Alueen käyttöä suunniteltaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota turvallisuuteen, meluntorjuntaan, pohjavesien suojeluun, luonnon- ja ympäristöarvoihin sekä kulttuuriperintöön. Alueen käyttöä suunniteltaessa tulee ottaa huomioon alueen poronhoidon edellytykset. Toiminnan ei katsota estävän maakuntakaavan toteutumista.

Päätöksessä on annettu määräyksiä pilaantumisen ehkäisemiseksi. Toimittaessa tämän ympäristöluvan mukaisesti voidaan toiminnan katsoa edustavan parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa.

Täytäntöönpanoratkaisun perustelut

Ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaan lupaviranomainen voi perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, luvan hakijan pyynnöstä lupapäätöksessä määrätä, että toiminta voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen, jos hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräyksen muuttamisen varalle. Vakuus on asetettava ympäristöluvassa osoitetun valvontaviranomaisen eduksi ennen toiminnan aloittamista. Vaatimus vakuuden asettamisesta ei koske valtiota tai sen laitosta eikä kuntaa tai kuntayhtymää. Lupaviranomainen voi tarvittaessa määrätä täytäntöönpanon lupapäätöstä suppeammaksi sekä määrätä täytäntöönpanon aloitusajankohdasta.

Luvan saajan on perustellut toiminnan aloittamista muutoksenhausta huolimatta muun muassa seuraavasti:

Puolustusvoimien kiireellisten rakennushankkeiden johdosta ylijäämämaiden läjityspaikkoja tarvitaan mahdollisimman pikaisesti. Vakuutta ei esitetä, koska YSL 199 §:n mukaisesti vaatimus vakuuden asettamisesta ei koske valtiota tai sen laitosta eikä kuntaa tai kuntayhtymää. Puolustuskiinteistöt liikelaitos on valtion laitos.

Lupaviranomainen toteaa, että ympäristönsuojelulain lähtökohta on, että toimintaa ei saa aloittaa ennen päätöksen lainvoimaiseksi tuloa. Siten perusteluvastuu on luvan hakijalla.

Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen ratkaisukäytännön perusteella toimijoiden taloudelliset intressit eivät ole ympäristönsuojelulain 199 §:ssä tarkoittama perusteltu syy, vaan syynä pitää olla laajempi yleinen tarve. Hakijan perustelut täyttävät ratkaisukäytännön mukaisen perustellun syyn kriteerit.

Alue on puolustusvoimien ampuma ja harjoitusalue, ja maankaatopaikkaa tarvitaan ampuma ja harjoitusalueen rakennushankkeiden johdosta tuleville ylijäämämaille pikaisesti. Hakemuksessa on esitetty, että maa-aines tuodaan alueelle samalta kiinteistöltä, joten toiminta sijoittuu lähelle läjitettävän maa-aineksen syntypaikkaa. Läjitettävä maa-aines on pilaantumaton maa-ainesta. Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta ei aiheuta sellaisia vaikutuksia, mitkä tekisivät muutoksenhaun hyödyttömäksi.

Vastaus lausuntoihin

Lapin ELY-keskuksen lausunto on huomioitu lupamääräyksissä 1-2, 7-9, 11-13, 17, 19-20, 24-25, 27.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan pohjaveden havaintoputki voidaan jättää asentamatta, sillä alue ei sijaitse pohjavesialueella, eikä tiedossa ole sellaisia seikkoja, joiden vuoksi pohjaveden pintaa tai laatua olisi syytä seurata. Lisäksi läjitystarve on suhteellisen vähäinen ja toiminta-aika lyhyt, minkä perusteella pohjaveden havaintoputken asentamisen ei voida

katsoa olevan perusteltua. Lupamääräyksissä 9-11 huomioidaan toiminnasta aiheutuvat riskit pohjavedelle ja varmistetaan, että polttoainetta tai kemikaalia ei pääse maaperään tai pohjaveteen. Määräyksissä 26-28 annetaan toimintaohjeet häiriö- ja poikkeustilanteiden varalle, jotta pohjaveden tila ei vaarannu. Pohjaveden tilaa on osittain mahdollista arvioida lähteen tarkkailutulosten perusteella.

Jääkäriprikaatin lausunto on huomioitu lupamääräyksessä 18.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Lupamääräys 1:

Alueella käsiteltävistä jätejakeista ja jätteiden määrästä on annettu lupamääräys. Vastaanotettavan jätteen määrät vastaavat hakemuksessa esitettyä (YSA 16 §) ja jätelajit on selvyiden vuoksi yksilöity ja numeroitu jäteluettelon mukaisesti.

Kantojen käsittelyyn sovelletaan jätelain 3.2 §:ä, jonka mukaisesti maa- ja metsätaloudessa syntyvä ympäristölle ja terveydelle haitattomista luonnonaineksisista koostuva jäte on rajattu jätelain mukaisten hallinnollisten menettelyjen ulkopuolelle. Siten näiden jätteiden hyödyntämiseen sovelletaan ainoastaan jätelain 2 luvussa säädettyjä yleisiä velvollisuuksia ja periaatteita. Määräys risuista ja kannoista on annettu jätelain 8 § ja metsätuhojen torjuntalain 5 § nojalla.

Lupamääräys 2

Jätteiden vastaanottamisesta on annettu määräykset, jotta toiminnassa voidaan noudattaa riittävää huolellisuutta ja pitää kirjaa käsiteltävistä jätteistä.

Lupamääräykset 3-5:

Lupamääräykset on annettu maankaatopaikkatoiminnan alkutilanteen ja tulevan tilanteen määrittämiseksi, ja jotta alueelle tuotavan maan määrä pystytään varmentamaan jälkikäteen. Alueen rajat merkitään, jotta toiminta pysyy haettavan luvan mukaisella alueella.

Lupamääräykset 6 – 7:

Toiminta tulee sijoittaa siten, ettei siitä aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja pilaantuminen voidaan ehkäistä. (YLS 11 §)

Alueen vaihteittainen maisemointi täytön edetessä vähentää maankaatopaikasta aiheutuvaa maisemallista haittaa ja edistää maankaatopaikan jälkihoitoa.

Toimija on vastuussa siitä, että maankaatopaikka on turvallinen myös sitä käyttäville. Maankaatopaikan turvallisuus on tärkeää onnettomuuksien ehkäisemiseksi. (YSL 20 §)

Lupamääräys 8:

Ilman pilaantumisen ehkäisemiseksi on huolehdittava siitä, että pölypäästöt pidetään mahdollisimman pieninä. Määräyksillä toiminnan tarkkailusta ja kohtuutoman pölyn leviämisen estämisestä vähennetään ilmaan syntyviä päästöjä ja ehkäistään terveys- ja ympäristöhaittoja. (YSL 6 § ja 52 §)

Lupamääräykset 9–11:

Maaperän, pohjaveden ja pintavesien pilaantumisen ehkäisemiseksi on annettu määräyksiä vesien johtamisesta ja valumavesien käsittelystä, sekä kielletty polttoaineiden ja kemikaalien säilyttäminen alueella. (YSL 6 §, 7 §, 52 § ja YSA 16 §)

Lupamääräykset 12–13:

Melun seuranta on tarpeen varmistamaan, etteivät lainsäädännössä annetut melun ohjearvot ylitä häiriintyvissä kohteissa. (YSL 52 §)

Lupamääräykset 14-16:

Mahdollisten alueelle päätyvien sinne kuulumattomien jätteiden käsittelystä on annettu erilliset määräykset. Määräyksillä varmistetaan, ettei alueelle muodostu sinne kuulumattomien jätteiden varastoa tai edes väliaikaista säilytyspaikkaa. Ympäristölupapäätöksessä ei ole annettu sellaisia aluetta koskevia rakenteellisia vaatimuksia, että siellä voitaisiin säilyttää muuta kuin lupapäätöksen mukaista jätettä. (YSL 52 §, 58 §)

Lupamääräykset 17 ja 18:

Liittymän sulkeminen puomilla ehkäisee luvatonta jätteen tuontia maankaatopaikalle ja turvallisuuden varmistamiseksi.

Lupamääräys 19-21:

Maankaatopaikka-alueelle voi päätyä haitallisia vieraslajeja ja vieraslajit voivat lisääntyä ja levitä maankaatopaikka-alueen ulkopuolelle. Määräys on annettu vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain 4 §:n huolehtimisvelvollisuuden täyttämiseksi.

Lupamääräykset 22–24:

Ympäristövastaavan tehtävänä on huolehtia päätöksen noudattamisesta ja luvan saajan siitä, että kaikki toimintaan osallistuvat ovat tietoisia luvan velvoitteista.

Raportointia ja kirjanpitoa koskevat määräykset ovat tarpeen valvonnan ja tarkkailun toteuttamiseksi. (YSL 62 §, JL 118-120 §)

Lupamääräys 25:

Lupamääräys on annettu toiminnan ympäristövaikutusten tarkkailemiseksi. (YSL 62).

Lupamääräykset 26–28:

Toiminnanharjoittajan tulee olla riittävällä tavalla varautunut häiriö- ja poikkeustilanteisiin. Ilmoitusvelvollisuus häiriö- ja poikkeustilanteista on määrätty viranomaisen tiedonsaannin varmistamiseksi, valvonnan toteuttamiseksi ja mahdollisesti annettavien viranomaisohjeiden vuoksi. Vahingon sattuessa tulee paikalla ryhtyä viipymättä toimiin ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. (YSL 52 § ja YSA 16 §)

Lupamääräykset 29–31:

Ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset toiminnan lopettamisesta ja kaatopaikan käytöstä poistamisesta ja jälkihoidosta. (YSL 52 § ja YSA 16 §) Ilmoitusvelvollisuus toiminnan lopettamisesta tai muuttamisesta perustuu YSL 94 §:ään.

Lupamääräykset 32–34:

Luvan käsittelystä perittävä maksu perustuu YSL 205 §:ään ja voimassa olevaan valvontaviranomaisen taksaan.

Jätteen käsittelytoiminnan harjoittajan on asetettava vakuus asianmukaisen jätehuollon, seurannan ja tarkkailun sekä toiminnan lopettamisessa tarvittavien toimien varmistamiseksi. (YSL 59 §, 60 §, 61 §) Hyväksyttävät vakuuden muodot on määritelty Kemijärven kaupungin ympäristöterveyslautakunnan päätöksellä YTLTK 10.02.2023 § 22.

Hakija on esittänyt, että se asettaa ympäristöluvassa osoitetun valvontaviranomaisen eduksi vakuuden summaltaan yhteensä 15 000 euroa, tai 5 000 euroa jokaista aiottua maankaatopaikka kohden. Puolustuskiinteistöt on arvioinut, että YSL 60 §:n tarkoittaman vakuuden määräksi 5 000 euroa jokaista aiottua maankaatopaikkaa kohden olisi riittävä kattamaan YSL 59 §:ssä tarkoitettuja toimia, huomioiden toiminnan laajuus, luonne ja toimintaa varten annetut määräykset sekä myös maisemoinnista ja vesistön tarkkailusta mahdollisesti aiheutuvat kustannukset. Lisäksi Puolustuskiinteistöt esittää, että viranomainen hyväksyy pankkivakuuden, joka on voimassa joko kahden (2) tai viiden (5) vuoden ajan. Puolustuskiinteistöt on arvioinut, että kaikki luvan ja määräysten edellyttämät toimenpiteet on tehty ja lopputarkastettu kahden vuoden kuluessa.

Toiminnanharjoittajan esittämä vakuus hyväksytään. Määräyksessä on otettu huomioon, että vakuudella mahdollisesti suoritettavia töitä olisi alueen muotoilu kaivinkoneella, sekä rakenteiden purkaminen (noin 16 h, kustannus 100 €/h) eli 1600 € sekä kaivinkoneen toimittaminen paikalle 2 €/km, 69 km) eli 138 €. Vakuudella varaudutaan lisäksi jätehuollon järjestämiseen, mikäli alueelle on tuotu luvattomasti lupaan kuulumatonta jätettä ja alueen murtumisiin sekä syöpymiisiin myös luvan voimassa olon jälkeiseltä ajalta. Vakuuteen lasketaan mukaan lisäksi tarkkailusta mahdollisesti aiheutuvat kustannukset ja alueelle rakennetun laskeutusaltaan purkamiseen kuluvat kustannukset sekä seurannasta tulevat kustannukset. Edellä kuvattuihin toimintoihin arvioidaan kuluva 3262 €.

Toiminnan säännöllinen valvonta perustuu ympäristönsuojelulain 168 §:ään ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen valvontasuunnitelmaan ja –ohjelmaan.

LUVAN VOIMASSAOLO JA LUPAMÄÄRÄYSTEN TARKISTAMINEN

Luvan voimassaolo

Tämä päätös on voimassa 31.12.2034 asti voimassa olevan käyttöoikeussopimuksen mukaisesti. Mikäli toiminnassa tapahtuu päästöjä tai niiden vaikutuksia

lisäävä tai muu olennainen muutos, on toimijan haettava lupapäätöksen tarkistamista.

Luvan muuttamisen tarve arvioidaan luvan säännöllisen valvonnan yhteydessä.

Asetuksen noudattaminen

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla jo myönnetyn luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava. (YSL 70 §)

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Lait ja asetukset

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6-7 §, 14-17 §, 20 §, 22 §, 27 §, 39-40 §, 42-44 §, 46 §, 48-49 §, 52 §, 58 - 62 §, 65-66 §, 83 §, 85 §, 86 §, 87 §, 94 §, 168 § ja 205 §

Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) 2-4 §, 6 §, 11-15 §

Jätelaki (646/2011) 72 §, 118-120 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021) 13 §, 22 §

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920), (muutos 90/2000) 17 §, 18 §

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992) 2 §, 3 §

Ilmansuojeluasetus (79/2017) 4 §

Laki vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta (1709/2015) 4 §

Muut sovelletut oikeusohjeet

Ympäristöministeriö. Jätelain eräiden säännösten tulkintalinjauksia. Muistio 19.12.2014.

Ympäristöministeriö. Kaivetut maa-ainekset – jäteluonne ja käsittely. Muistio 3.7.2015.

Lapin Jätehuolto kuntayhtymä. Jätehuoltomääräykset. Hyväksytty kuntayhtymän hallituksessa 24.11.2020 § 62.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Maksu 2500 € (ei arvonlisäveroa)

Maksu perustuu kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen maksutaksaan (Kemijärven kaupungin ympäristöterveyslautakunta 10.2.2023 § 18).

Taksan kohdat: 3 § Lupien ilmoitusten ja muiden asioiden käsittelymaksut sekä liitteen 1 maksutaulukon kohta 12 a, b ja f maankaatopaikka, pilaantumattoman maa-ainesjätteen, betoni-, tiili- tai asfalttijätteen tai pysyvän jätteen muu kuin kaatopaikkakäsittely ja muu jätteen hyödyntäminen tai käsittely, joka on ammatimaista tai laitospaikkaista ja jossa käsitellään jätettä alle 20 000 tonnia vuodessa.

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Päätös toimitetaan hakijalle.

Jäljennös päätöksestä

Päätös lähetetään tiedoksi Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Lapin maakuntamuseolle, ja Puolustusvoimille.

Ilmoitus päätöksestä

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan hakemuksen tiedottamisen yhteydessä kuulluille naapureille.

Ilmoittaminen kunnan ilmoitustaululla ja lehdissä

Päätöksestä kuulutetaan Kemijärven kaupungin ilmoitustaululla ja ympäristöterveydenhuollon internetsivuilla https://www.kemijarvi.fi/fi/asukkaalle/ymparisto-terveydenhuolto/nahtavilla_olevat_asiakirjat/. Ilmoitus kuulutuksesta julkaistaan Koti-Lappi lehdessä.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja päätöksen käsittelystä perittyyn maksuun saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen katsotaan tulleen tietoon seitsemäntenä päivänä päätöstä koskevan kuulutuksen julkaisemisesta viranomaisen verkkosivuilla tai seitsemäntenä päivänä päätöstä koskevan kirjeen lähettämisestä.

LIITTEET

Vakuuksien käsittelyn periaatteet
Valitusosoitus

KEMIJÄRVEN KAUPUNKI

Ympäristöterveyslautakunta 10.2.2023 § 22

VAKUUKSIEN KÄSITTELYN PERIAATTEET MAA-AINESLAIN JA YMPÄRISTÖNSUOJELULAIN MUKAISISSA LUPA-ASIOISSA

Vakuuksien käsittelyn periaatteet

Luvan myöntänyt viranomainen tai sen alaiset viranhaltijat huolehtivat vakuuden vaatimisesta, sen suuruudesta ja erääntyvistä vakuuksista. Pääsääntöisesti vakuus vaaditaan kaikilta maa-aineslain (555/1981) ja ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaisesti ja vain erityisestä syystä vakuus voidaan jättää määräämättä.

Vakuuden muodot

1. Yksilöity pankin tai vakuutuslaitoksen antama omavelkainen takaus

- Pääasiallisin ja suositeltavin vakuuden muoto
- Vakuuden voimassaolo: vakuuden tulee olla voimassa, kunnes kaikki luvan ja sen määräysten edellyttämät toimenpiteet on tehty ja lopputarkastuksessa hyväksytty. Vakuuden tulee olla voimassa vähintään kaksitoista (12) kuukautta asetetun luvan voimassaoloajan yli, jona aikana tulee tehdä tarvittavat vaatimukset vakuuden voimassaolon jatkamiseksi tai maksamiseksi kuntayhtymälle.

2. Pankkitalletus

- Käytetään lähinnä pienissä yksityisille henkilöille asetetuissa vakuussummissa
- Lisävaatimukset: Allekirjoitettu ilmoitus talletusten panttaamisesta ja kuittaamattomuustodistus pankilta ennen vakuuden hyväksymistä tai vastaavat ehdot tilisopimukseen.

Maa-aineslain mukaiset vakuudet

Vakuus maa-aineslain 11 §:n nojalla määrättyjen toimenpiteiden suorittamisesta (MAL 12 §). Vakuus maa-ainesten oton aloittamiseksi ennen luvan lainvoimaisuutta (MAL 21 §). Maa-aineslain 21 §:n mukaisena töiden aloitusvakuutena ja 12 §:n mukaisena maisemointivakuutena voi olla sama vakuus. Maa-aineslain mukaisten vakuuksien suuruuden määräytymisen perusteista päätetään maa-ainestaksassa.

Ympäristönsuojelulain mukaiset vakuudet

Jätteen käsittelytoiminnan harjoittajan vakuus asianmukaisen jätehuollon, seurannan, tarkkailun ja toiminnan lopettamisessa tai sen jälkeen tarvittavien toimien varmistamiseksi (YSL 59 §). Vakuus ympäristöluvanvaraisen toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta (YSL 199 §).